

**Statistikdokumentation for
Salg af receptpligtig medicin (eksperimentel statistik) 2021**

1 Indledning

Formålet med den eksperimentelle statistik Salg af receptpligtig medicin er at belyse befolkningens køb af medicin på recept. Statistikken vil kunne bruges til at give en indsigt i fordelingen af indløste recepter i forhold til medicintype, køn, alder, geografi og sociale forhold.

2 Indhold

Statistikken indeholder oplysninger om alt salg af humane lægemidler i Danmark, som er foregået via recept. Statistikken dækker også salget af lægemidler, der ikke er receptpligtige, men sælges på recept. Salget opgøres i forhold til antal personer, der har indløst en recept, og antal indløste recepter. Statistikken dækker salg fra 1. januar 2016 til 31. december 2021 for personer med bopæl i Danmark 1. januar i det pågældende år.

2.1 Indholdsbeskrivelse

Statistikken formidles dels med individet som måleenhed, hvorved man bl.a. kan opgøre antallet af personer med indløste recepter ift. medicintype, køn, alder, bopæl, herkomst og uddannelse, og dels med recepter som måleenhed hvorved man bl.a. kan opgøre det faktiske antal indløste recepter ift. medicintype og brugernes køn, alder, bopæl, herkomst og uddannelse.

2.2 Grupperinger og klassifikationer

Ved offentliggørelsen af statistikken ” Salg af receptpligtig medicin (Eksperimentel statistik)” benyttes følgende klassifikationer:

- Medicintype: Lægemidlerne er grupperet efter ATC-systemet (Anatomical Therapeutic Chemical Classification System). I ATC-systemet er humane lægemidler klassificeret efter det aktive indholdsstofs virkeområde, samt terapeutiske og farmakologiske egenskaber. ATC-systemet er inddelt i fem hierarkiske niveauer. I statistikken ” Salg af receptpligtig medicin (Eksperimentel statistik)” er lægemidlerne inddelt efter de to øverste niveauer. Under 1. niveau bliver medicinen inddelt i 14 grupper efter mennesket organsystem:

A: Lægemidler til fordøjelse og stofskifte B: Lægemidler udvundet af blod og lægemidler til bloddannende organer C: Lægemidler til hjerte og kredsløb D: Hudmidler G: Kønshormoner, gynækologiske lægemidler og urinvejsmidler H: Hormoner til systemisk brug J: Systemiske lægemidler mod infektionssygdomme L: Cancermidler og lægemidler til immunsystemet M: Lægemidler til muskler, led og knogler N: Lægemidler til nervesystemet P: Lægemidler til parasitter R: Lægemidler til åndedrætsorganer S: Lægemidler til sanseorganer V: Diverse lægemidler

Under 2. niveau inddeles medicinen yderligere i terapeutisk/farmakologisk undergrupper.

Et overblik over [ATC](#)

- Højest gennemførte uddannelse klassificeres på [DISCED-15](#) og indledes i følgende kategorier: før grundskole el. uoplyst; grundskole; gymnasiale uddannelser; erhvervsfagligt grundforløb; kort videregående uddannelse; mellemlang videregående uddannelse; bachelor; lang videregående uddannelse.

- Herkomst opgøres i følgende kategorier; personer med dansk oprindelse; indvandrere fra vestlige lande; indvandrere fra ikke-vestlige lande; efterkommere fra vestlige lande; efterkommere fra ikke-vestlige lande.

- Geografi opgøres i kommuner; regioner.

2.3 Sektordækning

Apotekssektoren i Danmark

2.4 Begreber og definitioner

Recept: En anvisning fra en læge om udlevering af et eller flere lægemidler.

Medicin/lægemiddel: Middel der anvendes til behandling af lidelser og sygdomme hos mennesker fx i form af piller eller mikstur.

2.5 Enheder

Personer, der har indløst mindst en recept i reference året.

Indløste recepter.

2.6 Population

Personer der har indløst mindst en recept i referenceåret og med fast bopæl i Danmark d. 1. januar i referenceåret

2.7 Geografisk dækning

Danmark

2.8 Tidsperiode

Statistikken dækker perioden 1. januar 2016 t.o.m. 31. december 2021.

2.9 Basisperiode

Ikke relevant for denne statistik

2.10 Måleenhed

Antal Andel

2.11 Referencetid

Året for salgsdatoen.

2.12 Hyppighed

Eneste planlagte udgivelse.

2.13 Indsamlingshjemmel og EU regulering

Der findes ingen EU-regulering for statistikken.

2.14 Indberetningsbyrde

Statistikken er baseret på administrative registre. Der er derfor ingen direkte indberetningsbyrde i forbindelse med opgørelsen af denne statistik.

2.15 Øvrige oplysninger

Øvrige oplysninger kan findes på [lægebesøg](#) og ved henvendelse til Danmarks Statistik

3 Statistisk behandling

Kildedata kommer fra Sundhedsdatastyrelsen, som én gang om måneden opgør alt salg af humane og veterinære lægemidler i Danmark efter at have valideret og kvalitetstjekket de indberettede data.

Den aktuelle statistik indeholder kun oplysninger om salg af humane lægemidler, som er foregået via recept på et apotek til en person med CPR-nummer. Salget opgøres på årsbasis og kobles med udvalgte personoplysninger fra Danmarks Statistiks registre, inkl. brugernes køn, alder, geografi og uddannelse.

3.1 Kilder

Eksterne kilder: Lægemiddelstatistikregisteret (LSR), Sundhedsdatastyrelsen.

Interne kilder: [Befolkningsstatistikregistret](#) og registret for befolkningens [Højest fuldført uddannelse](#)

3.2 Indsamlingshyppighed

Oplysningerne bliver indberettet fra landets apoteker til sundhedsdatastyrelsen hver måned.

3.3 Indsamlingsmetode

Apotekerne indberetter elektronisk til Sundhedsdatastyrelsens FTP-server via Medicinnettet.

3.4 Datavalidering

Sundhedsdatastyrelsen validerer og kvalitetstjekker de indberettede data fra apotekerne.

Totaler og subtotaler i statistikbanken sammenlignes før udgivelse med tal fra [medstat](#) fra Sundhedsdatastyrelsen.

3.5 Databehandling

Salget opgøres på årsbasis og befolkningen afgrænses til personer, der var i befolkningen d. 1. januar det pågældende år. Lægemidler grupperes efter medicintype og kobles med informationer om alder, køn, bopæl og uddannelse

3.6 Korrektion

Ikke relevant for denne statistik

4 Relevans

Statistikken kan være relevant for myndigheder, der ønsker at få et indblik i befolkningens indløsning af recepter og et indblik i indløsningen af recepter blandt bestemte befolkningsgrupper med hensyn til fx køn, alder, geografi og sociale forhold.

4.1 Brugerbehov

Statistikken kan være relevant for ministerier, forskere og den brede offentlighed.

4.2 Brugertilfredshed

Ikke relevant for denne statistik.

4.3 Fuldstændighed af data

Ikke relevant for denne statistik.

5 Præcision og pålidelighed

Det er lovpligtigt for apotekerne at indberette data til Sundhedsdatastyrelsen, men kildedata dækker kun salg af humane lægemidler via recept. Dette er ikke nødvendigvis udtryk for, at personen som har købt lægemidlet har taget det pågældende lægemiddel. Samtidigt indeholder statistikken ikke oplysninger om køb af lægemidler uden recept og det indeholder ikke legemidler anvendt på sygehuse eller i lægepraksisser. Statistikken forventes ikke at blive revideret, da Sundhedsdatastyrelsen meget sjældent retter kildedata tilbage i tid.

5.1 Samlet præcision

Det er lovpligt for apoteker at indberette salget af lægemidler via recept. Ofte sker indberetningen via indberetterens it-system, hvilket mindsker risikoen for fejlindberetninger.

5.2 Stikprøveusikkerhed

Ikke relevant for denne statistik.

5.3 Anden usikkerhed

Statistikken omhandler salg af lægemidler via recept og er derfor ikke nødvendigvis et udtryk for at lægemidlerne bliver taget.

Statistikken indeholder kun oplysninger om personhenførbart salg, og ikke oplysninger om lægemidler solgt til sygehuse – sygehussektoren eller brugt i lægepraksisser.

5.4 Kvalitetsstyring

Danmarks Statistik følger anbefalinger vedrørende organisering og styring af kvalitet, der er givet i Adfærdskodeks for europæiske statistikker (Code of Practice, CoP) og den tilhørende implementeringsmodel Quality Assurance Framework (QAF). Læs mere om disse på [Adfærdskodeks for europæiske statistikker](#). Der er etableret en arbejdsgruppe for kvalitet og en central kvalitetssikringsfunktion, der løbende gennemfører tjek af produkter og processer.

5.5 Kvalitetssikring

Danmarks Statistik følger principperne i Adfærdskodeks for europæiske statistikker (Code of Practice, CoP) og bruger den tilhørende implementeringsmodel Quality Assurance Framework (QAF) ved implementeringen af disse principper. Dette indebærer løbende decentrale og centrale tjek af produkter og processer på baggrund af dokumentation, der følger internationale standarder. Den centrale kvalitetssikringsfunktion rapporterer til arbejdsgruppen for Kvalitet. Rapporteringen indeholder blandt andet forslag til forbedringer, som vurderes, beslutes og implementeres.

5.6 Kvalitetsvurdering

Det vurderes at kvaliteten af data fra lægemiddelstatistikregisteret er høj.

5.7 Revisionspolitik

Danmarks Statistik foretager revisioner i offentliggjorte tal i overensstemmelse med [Danmarks Statistiks revisionspolitik](#). De fælles procedurer og principper i revisionspolitikken er for nogle statistikker suppleret med en specifik revisionspraksis.

5.8 Praksis for revisioner

Danmarks Statistik foretager revisioner i offentliggjorte tal i overensstemmelse med [Danmarks Statistiks revisionspolitik](#). De fælles procedurer og principper i revisionspolitikken er for nogle statistikker suppleret med en specifik revisionspraksis.

6 Aktualitet og punktlighed

Statistikken udgives i februar 2023, og forventes aktuelt ikke at blive udgivet igen.

6.1 Udgivelsestid for foreløbige og endelige tal

Statistikken udgives 14 måneder efter referenceperiodens udløb.

6.2 Publikationspunktlighed

Ikke relevant for denne statistik

7 Sammenlignelighed

Der findes en række sammenlignelige statistikker internationalt som nationalt om forbruget af medicin. Der er flere faktorer, der kan påvirke salget af receptpligt medicin. Regler for hvilken medicin, der kan kræve recept og hvor meget tilskud, der ydes fra det offentlige til købet af medicinen, kan variere over tid og fra land til land. Det er derfor vigtigt at være opmærksom på disse faktorer, hvis der kigges på udviklingen af medicinforbrug over tid eller medicinforbruget for flere lande sammenlignes.

7.1 International sammenlignelighed

Sverige, Finland, Norge og Island, har alle registre over salget af receptpligtig medicin. En svensk statistik om lægemiddelsalg, kan tilgås via den svenske [Socialstyrelse](#).

7.2 Sammenlignelighed over tid

Der er flere faktorer der påvirker udviklingen i salg af lægemidler over tid. Udleveringsbestemmelser for lægemidler kan skifte eller tilskudsstatus kan ændres, hvilket kan påvirke, hvor meget af lægemidlet der bliver solgt på recept i forhold til i håndkøb over tid. Endvidere kan der være sket ændringer i praksis omkring, hvorvidt receptpligtig medicin udleveres til brugerne på et hospital/institution/misbrugscenter eller lignende (dvs. ikke personhenførbart salg), eller om brugerne selv henter medicinen på apoteket (dvs. personhenførbart salg).

7.3 Sammenhæng med anden statistik

Sundhedsdatastyrelsen har en række statistikker, der bygger på data fra Lægemiddelstatistikregisteret. Sundhedsdatastyrelsen har statistikker for lægemidler målrettet behandlinger af bestemte sygdomme og lægemiddelforbruget i bestemte befolkningsgrupper.

7.4 Intern konsistens

Der er intern konsistens.

8 Tilgængelighed

Statistikken kan findes i statistikbanken i under emnet Sundhed. Det er sikret, at der er mindst fem observationer per celle. Det er aktuelt ikke muligt at bestille skræddersyede løsninger.

8.1 Udgivelseskalender

Udgivelsestidspunktet fremgår af udgivelseskalenderen. Datoen bekræftes i ugerne forinden.

8.3 Udgivelsespolitik - brugeroplysning

Statistikker offentliggøres altid kl. 08:00 på dagen, der er annonceret i udgivelseskalender. Ingen uden for Danmarks Statistik ser statistikken før offentliggørelsestidspunktet.

8.2 Udgivelseskalender - adgang

Udgivelseskalenderen kan findes på følgende link: [Udgivelseskalender](#).

8.4 NYT/Pressemeddelelse

Statistikken udgives i Nyt fra Danmarks Statistik om [Salg af receptpligt medicin](#)

8.5 Publikationer

Ingen publikationer udover nytén.

8.6 Statistikbanken

Statistikken offentliggøres i Statistikbanken under emnet Sundhed, Lægebesøg

MEDI1A: Salg af receptpligtig medicin (eksperimentel statistik) efter region, medicintype, nøgletal, køn og alder
MEDI1B: Salg af receptpligtig medicin (eksperimentel statistik) efter område, medicintype, nøgletal, køn og aldersgruppe
MEDICIN2: Salg af receptpligtig medicin (eksperimentel statistik) efter herkomst, medicintype, nøgletal, køn og aldersgruppe
MEDICIN3: Salg af receptpligtig medicin (eksperimentel statistik) efter uddannelse, medicintype, nøgletal, køn og aldersgruppe
MEDICIN4: Salg af receptpligtig medicin (eksperimentel statistik) efter medicintype, nøgletal, køn og aldersgruppe

8.7 Adgang til mikrodata

Det er muligt at få adgang til afidentificerede [kildedata](#) gennem forskerservice.

8.8 Anden tilgængelighed

Læs mere hos [Sundhedsdatastyrelsen](#)

8.9 Diskreteringspolitik

I forbindelse med offentliggørelse af ”Eksperimentel statistik - Salg af receptpligtig” følges Danmarks Statistiks [datafortrolighedspolitik](#).

8.10 Diskreterings og databehandling

Der diskreteres når der er færre end fem observationer i en celle.

8.11 Reference til metodedokumenter

Ikke relevant for denne statistik.

8.12 Dokumentation af kvalitetssikring

Resultater fra vurdering af beskrivelse af produkter og udvalgte processer foreligger i detaljeret form for hver statistik samt summarisk i rapporter til arbejdsgruppen for kvalitet.

9 Administrative oplysninger

Administrativt er statistikken placeret i kontoret Social og Sundhed. Kontaktpersonen for statistikken er Jonas Kirchheiner-Rasmussen, tlf: 51 79 65 25 og e-mail: RAS@dst.dk.